
FOLKETINGET

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 4. november 2014

Fødevareministerens og erhvervs- og vækstministerens redegørelser vedr. Statsrevisorernes beretning nr. 23/2013 om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's fonde

Til brug for samrådet om udnyttelse af tilskud fra EU's fonde, som afholdes fredag den 7. november 2014 (EUU alm. del – samrådsspørgsmål A), omdeles hermed:

- fødevareministerens redegørelse vedrørende Statsrevisorernes beretning nr. 23/2013 om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's fonde
- erhvervs- og vækstministerens redegørelse vedrørende Statsrevisorernes beretning nr. 23/2013 om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's fonde

Med venlig hilsen

Katinka Villemoes,
udvalgssekretær

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Statsrevisorerne Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

København, 29. oktober 2014
Sagsnr.: 26669
Dok.nr.: 738372

Statsrevisorerne har den 29. august 2014 anmodet om et svar på Statsrevisorerne bemærkning til *Rigsrevisionens Beretning til Statsrevisorerne om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's fonde*.

Jeg skal i denne besvarelse alene forholde mig til de konklusioner og anbefalinger, som retter sig mod Fødevareministeriets administration og hjemtagning af midler fra Landdistriktsfonden og Fiskerifonden.

Rigsrevisionen konkluderer bl.a. i undersøgelsen, at NaturErhvervstyrelsen har identificeret sit risikobillede i forhold til at udnytte rammen i de to fonde, ligesom Rigsrevisionen ikke har grund til at konkludere, at risikovurderingen er utilstrækkelig, eller at NaturErhvervstyrelsens forvaltning i forhold til disse risici er uhensigtsmæssig.

Rigsrevisionen har generelt fokus på at belyse, hvordan der kan sikres størst mulig hjemtagning af midlerne fra EU's fonde. Jeg vil nedenfor adressere de to anbefalinger fra Rigsrevisionens hovedkonklusion, der begge har til hensigt at styrke grundlaget for at sikre fuld hjemtagning fra EU's fonde.

Jeg skal indledningsvist gøre opmærksom på, at hjemtagning af EU-midler altid skal ses i sammenhæng med de effekter og prioriteter, som de hjemtagne midler vil kunne understøtte. Jeg vil i den forbindelse gerne bemærke, at hjemtagning af EU-midler også er forbundet med nationale udgifter, dels til medfinansiering af tilskud dels til administration. Disse nationale udgifter skal prioriteres inden for råderummet i overensstemmelse med budgetloven.

I praksis har der efter en konkret vurdering af udgiftsbehovet til natur- og miljøforpligtelser og andre prioriteter inden for landbrug og landdistrikter været planlagt fuld udnyttelse af EU-rammerne inden for begge programmer i perioden 2007-2013. Ligeledes forventer jeg en fuld udnyttelse i den netop påbegyndte programperiode.

Anbefaling 1: Fastsættelse af klare mål og milepæle for den finansielle gennemførelse

Fødevareministeriet har betydeligt fokus på at sikre en klar og målrettet styring samt følge afløb på både Landdistriktsfonden og Fiskerifonden.

Fødevareministeriet vil først og fremmest understøtte den finansielle gennemførelse af programmerne gennem en konkret hjemtagningsplan for EU-midlerne i programperioden 2014-2020. Det vil bl.a. ske gennem anvendelse af programmernes finansieringssta-

bel, hvor EU-fastsatte mål for både udnyttelsen og hjemtagningen medvirker til at sikre den løbende opfølgning på relevante mål og milepæle lige fra programmernes start. Der foretages således løbende halvårligt afrapportering til de to overvågningsudvalg for henholdsvis landdistrikts- og fiskeriudviklingsprogrammet. Udvalgene, der er bredt sammensatte af relevante ministerier, regioner og kommuner, erhverv og organisationer, varetager de af EU fastlagte opgaver vedr. godkendelse, overvågning, evaluering og tilsyn med programmerne.

Opfølgningen på programmerne bygger på en klar styring af udnyttelsen og hjemtagningen af programmidlerne internt i ministeriet, herunder styring af tilsagnsvolumen. Det sker bl.a. gennem månedlig ledelsesinformation i NaturErhvervstyrelsen og den kvartalsvise udgiftsopfølgning til departementet samt i forbindelse med årsafslutninger. Endvidere er der også ad hoc statusmøder med bl.a. Miljøministeriet og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, som varetager ressortopgaver inden for konkrete støtteordninger under programmerne.

For at gøre risikostyringen klarere vil Fødevarerministeriet endvidere bestræbe sig på at definere og indarbejde risici ved programmernes start for derved at skabe bevidsthed om, hvilke risici, der potentielt er ved fremtidige dispositioner.

Anbefaling 2: Overvejelser vedr. fordele og ulemper ved at give tilsagn for flere EU-midler, end rammen forudsætter (overbooke)

Rigsrevisionen anfører, at hjemtagningen kan øges ved brug af overbooking, det vil sige ved at give tilsagn for flere EU-midler, end der indgår i rammen.

Fødevarerministeriet vurderer, at overbooking efter den model, som Rigsrevisionen foreslår, indebærer risiko for ufinansierede statsfinansielle udgifter. Det vurderes vanskeligt at tilrettelægge en model, som ikke indebærer denne risiko, og hvor der samtidig sikres en retvisende budgettering af programmerne. Det vil endvidere skulle sikres, at der kan findes en model, der er i overensstemmelse med forordningsgrundlag og statsstøtteregler.

Landdistriktsprogrammet

Der er for programperioden 2014-2020 alene indgået aftale om udmøntning for perioden 2014 og 2015. Der udestår således stillingtagen til den samlede tilsagnsvolumen for perioden herefter og frem til 2020.

Generelt og i forhold til det videre arbejde vil jeg gerne bemærke følgende:

- Med Aftale om udmøntning af landdistriktsprogrammet for 2014 og 2015 mellem regeringen (S - SF og R) og V og K er det vurderingen, at hjemtagningen af EU-midlerne er godt understøttet ved en solid tilsagnsvolumen i begyndelsen af programperioden for landdistriktsprogrammet.
- Hertil kommer det ændrede regelsæt fra EU om, at udbetalinger på tilsagn frem til 2023 kan indgå i hjemtagningen for perioden 2014-2020, hvilket betyder, at medlemsstaterne nu har ét år mere end tidligere til at sikre fuld hjemtagning. Det vil også være en medvirkende faktor til at sikre hjemtagningen af EU-rammen, som planlagt.
- Så vidt muligt og inden for det udgiftspolitiske råderum kan der løbende ske genanvendelse af annullerede tilsagn i det pågældende finansår som tilsagn på ny enten via senere ansøgningsrunder, ekstraordinære ansøgningsrunder eller omprioritering af midler til ordninger, der har efterspørgsel og behov. Samtidig indgår ikke-forbrugte EU-midler fra tidligere år altid som mulig finansieringskilde, der kan være relevant at anvende i de løbende prioriteringer.

EU-reglernes kompleksitet udfordrer generelt en enkel og effektiv forvaltning af EU-midlerne. Jeg vil derfor arbejde for forenklinger såvel nationalt som på EU-plan. Jeg lægger stor vægt på, at Fødevareministeriet løbende søger at sikre, at tilskudsadministrationen bliver så enkel som mulig, herunder at administrationen af programmerne gøres mere ensartet. Dette vil medvirke til at reducere antallet af annullerede tilsagn og dermed understøtte, at der sker gennemførelse af den planlagte hjemtagning af EU-midler.

Fiskeriudviklingsprogrammet

Fiskerifondsprogrammet 2014-2020 er endnu ikke fastlagt. Jeg vil have anbefalingerne fra Statsrevisorerne i erindring i den forbindelse og generelt følge de instrumenter, som er nævnt vedrørende Landdistriktsprogrammet, som reglerne giver mulighed for.

Kopi af denne redegørelse er fremsendt elektronisk til Rigsrevisionen, rr@rigsrevisionen.dk.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen

Statsrevisorernes Sekretariat
Christiansborg
1240 København K

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN**

Redegørelse vedrørende Statsrevisorernes beretning nr. 23/2013 om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's fonde

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

På baggrund af Statsrevisorernes beretning nr. 23/2013 om Danmarks udnyttelse af tilskud fra EU's fonde vil jeg under henvisning til § 18, stk. 2 i lov om revision af statens regnskaber m.m. i det følgende redegøre for de overvejelser og foranstaltninger, som beretningen giver anledning til.

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
evm@evm.dk
www.evm.dk

Jeg har med tilfredshed noteret mig, at Rigsrevision anerkender Erhvervsstyrelsens indsats for perioden 2007-2013 for at reducere risikoen for, at Danmark ikke udnytter hele EU-rammen. Rigsrevisionen konkluderer, at Erhvervsstyrelsen aktivt og løbende følger op og rapporterer på den finansielle gennemførelse for at undgå reduktioner af de finansielle rammer som Danmark kan anvende under EU's Regionalfond og Socialfond i perioden. Rigsrevisionen skriver videre, at de ikke har grund til at konkludere, at risikovurderingen er utilstrækkelig, eller at styrelsens forvaltning i forhold til disse risici er uhensigtsmæssig. Rigsrevisionen finder det positivt, at styrelsen handler i forhold til de risici, den har identificeret.

Samtidig har jeg dog noteret mig, at Rigsrevisionen i sin beretning har givet en række anbefalinger til at mindske risiciene for, at Danmark i den kommende periode 2014-2020 ikke udnytter sine tilskudsmuligheder fra EU's Regionalfond og Socialfonden fuldt ud. Disse vil jeg adressere nedenfor.

Baggrund

Rigsrevisionens anbefalinger er baseret på en vurdering af hjemtaget fra 2000-2006 samt forventningerne til 2007-2013. Hvor stor en procentdel man fra dansk side hjemtager af de midler, som EU stiller til rådighed, afhænger overordnet set af to forhold:

- For det første hvor mange af EU-midlerne, der er givet *tilsagn* om.
- For det andet hvor stort et *tilbageløb*, der er af de midler, der er givet i tilsagn. En række projekter bruger færre midler, end de oprindeligt har fået tilsagn til. Det kan fx skyldes, at man i projekterne har sparet på udgifterne, eller at antallet af deltagende virksom-

heder eller kursusdeltagere blev mindre end planlagt. De uforbrugte midler ”løber tilbage” og kan genanvendes, men det skal dog ske inden programmerne afsluttes og lukkes.

De midler, som EU hidtil har stillet til rådighed i ét år, skal være anvendt senest to år efter (N+2-reglen). EU-midler stillet til rådighed i 2011 skal derfor være anvendt senest i 2013 – dvs. midlerne skal være omfattet af et tilsagn, aktiviteten gennemført og regnskabsafsluttet. Sker det ikke vil Kommissionen fortage en reduktion i den finansielle ramme vi får stillet til rådighed.

For 2000-2006 blev 10,7 pct. af midlerne under EU's Regionalfond og Socialfond ikke udnyttet. Det skyldes hovedsageligt en række væsentlige strukturtilpasninger, fx kommunalreformen, som betød, at der ikke blev givet tilsagn for alle midlerne, og at de midler, der løb tilbage, ikke alle blev genanvendt.

Hvor stort hjemtaget for 2007-2013 bliver, kan først endeligt afklares efter programmernes afslutning med udgangen af 2015. Erhvervsstyrelsen har allerede taget en række tiltag i perioden 2007-2013, som skal sikre det størst mulige hjemtag. Jeg har med tilfredshed noteret, at der for perioden 2007-13 ikke bliver tale om reduktioner i EU-rammerne på grund af N+2-reglen og det er min forventning, at vi næsten kan hjemtage alle EU-midlerne.

Målstyring

Rigsrevisionens første anbefaling er, at ministerierne fra programmernes start fastsætter klare mål og milepæle for den finansielle gennemførelse af programmerne i perioden 2014 – 2020, herunder i hvilken grad Danmark skal udnytte de finansielle rammer for EU-tilskud.

Jeg vil gerne som udgangspunkt understrege, at jeg er enig med Rigsrevisionen i, at der fortsat skal være en klar styring af den finansielle gennemførelse af regionalfonds- og socialfondsprogrammerne.

Målet er stadig, at der gives tilsagn for alle regional- og socialfondsmidlerne i perioden. Samtidig skal det fortsat tilstræbes at reducere risikoen for et eventuelt dansk underforbrug på grund af tilbageløb.

Jeg er ligeledes enig med Rigsrevisionen i, at der som led i en klar styring bør være *milepæle* for den finansielle gennemførelse af programmerne. N+2 reglen har hidtil fungeret som en effektiv milepæl for den finansielle gennemførelse dvs. EU-reglen om, at EU-midlerne skal være anvendt senest to år efter det år, hvor man får mulighed for at anvende dem.

Yderligere styring ved brug af milepæle er allerede sat i gang for den kommende periode. De regionale vækstfora skal som noget nyt for 2014-2020 udarbejde handlingsplaner, der bl.a. omfatter bevillings- og udbetalingsprofiler for den tilskudsramme, som de har fået tildelt. Kravet fremgår af bekendtgørelse nr. 532 af 27. maj 2014 om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond. Jeg vil tilsvarende bede Erhvervsstyrelsen om at opstille milepæle for den finansielle gennemførelse af de indsatser, der udmøntes på national basis, dvs. den nationale pulje, by-indsatsen og EURES.

Det fremgår af bekendtgørelsen, jf. ovenfor, at handlingsplanerne skal forelægges Overvågningsudvalget for regionalfonds- og socialfondsprogrammerne. Overvågningsudvalget har i henhold til EU-forordningen til opgave at følge gennemførelsen af programmerne, herunder forbruget af de midler, der er til rådighed. Overvågningsudvalget skal desuden godkende de forslag til ændringer af programmerne, som Erhvervsstyrelsen kommer med.

Erhvervsstyrelsen forventer, at Overvågningsudvalget på deres møde 29. januar 2015 kan få et overblik over milepælene for den finansielle gennemførelse af EU's Regionalfond og Socialfond i 2014-2020, og udvalget vil på kommende møder løbende kunne drøfte/vurdere om profilen er fornuftig i forhold til N+3, som gælder for den ny periode, samt sikre at der er rimelig tid til at genanvende midler, der løber tilbage.

Jeg vil ligeledes løbende følge udviklingen i forhold til at nå de opstillede mål og milepæle og vurdere eventuelle anbefalinger fra Erhvervsstyrelsen eller Overvågningsudvalget om tiltag, der kan reducere risikoen for underforbrug af EU-midlerne. Erhvervsstyrelsens eller Overvågningsudvalgets anbefalinger kan desuden indgå i mit grundlag for at vurdere, om der er brug for at justere den finansielle ramme, herunder fordelingen mellem de regionale vækstfora, jf. lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond. Justeringen af rammer kan fx ske i lyset af væsentlige ændringer i udviklingen i regionerne, at et vækstforum ikke anvender EU-midlerne rettidigt og/eller at et vækstforum ikke opnår de ønskede resultater i den indsats, der gennemføres.

Overbooking

Inden for de skitserede rammer ovenfor vil det være muligt at reducere risikoen for et underforbrug – men det er ikke muligt helt at fjerne risikoen. Derfor anbefaler Rigsrevisionen, at ministerierne overvejer fordele og ulemper ved at give tilsagn for flere EU-midler, end rammen forudsætter (overbooker), for at imødegå risiciene for reduktioner af rammen.

Jeg har derfor bedt Erhvervsstyrelsen om nærmere at undersøge enkelte andre EU-landes erfaringer med overbooking og i forbindelse hermed vurdere, hvorvidt en tilsvarende løsning er hensigtsmæssig for EU's Regionalfond og Socialfond i Danmark. En eventuel model for overbooking skal dog tilrettelægges, så statskassen ikke belastes og så der samtidig sikres en retvisende budgettering inden for budgetloven. Jeg forventer, at resultatet foreligger i første halvdel af 2015.

Kopi af denne redegørelse er fremsendt elektronisk til Rigsrevisionen, rr@rigsrevisionen.dk.

Med venlig hilsen

Henrik Sass Larsen